

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

No podem
perdre.
Per això no
perdrem.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 10 — Telèfon n.º 222

ANY III

Mataró divendres 8 abril 1938

NUM. 533

NÚMERO SOLT: 15 cts
SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PESSETES MES

¡Corbs!...

Filosofia d'estar per casa

Hi ha gent que no vol comprendre que determinats problemes de fons requereixen l'ésser tractats amb els vocables més durs. Tothom en comet d'atzagalades i d'errors, i jo que conec pràcticament aquesta veritat axiomàtica, sento irresistible propensió a perdonar els errors i atzagalades dels que actuen.

L'errar és d'humans. Els més savis n'erren una darrera d'una altra, i si això els passa als savis, molt més els té de passar als qui sense ésser ne, de savis, han d'actuar directament en la vida pública, ja sigui d'aquesta o de l'altra manera.

Ara bé; una cosa és errar-ne una, o deu, i una altra ben distinta persistir en l'error, a consciència que l'error existeix i que aquest consisteix en el més covard dels robatoris.

Hi ha genteta que no vol passar pel qualificatiu de lladre, i és que aquesta genteta no es recorda que quan el forner que els servia el pa els donava menys pes del degut, no s'estava pas de dir que el forner era un solemníssim lladre. El forner que abans ens robava a tots ja no compta, ha desaparegut, però resten els qui en nom d'un ideal estan superant escandalosament els robatoris que ahir firaven en cara de llurs antics patrons.

Jo vull dir clarament, sense fer-hi cap embut, que els obrers flequers ens resulten moltíssim més lladres que els antics patrons. Jo no vull fer los cap favor, als ex patrons; no tracto més que de dir una veritat irrefutable, que ningú no podrà refutar... I si els obrers flequers els sap mal que jo els qualifiqui de lladres, ja fan el favor de dir-me quin és el qualificatiu que fins de donar als qui roben.

Una de les calamitats que plana damunt de la reraguarda, particularment damunt dels treballadors, és la manca de pa. No seré tan injust i inconscient per a, d'això, fer-ne responsables als obrers flequers. En canvi, com revolucionari i com responsable davant del moment tràgic que viu el Poble, jo vull dir que quan el pa va tan escàs, els obrers flequers no tenen dret a abusar de la col·lectivització de la indústria flequera per a atribuir-se privilegis per damunt del Poble. Si fossin conscients dels seus actes; si tinguessin un mitjà concepte de la moral col·lectiva; si fossin capaços de sentir un petit sedliment de la dignitat de les idees, en nom de les quals han volgut realitzar el principi del col·lectivisme, ells rebutjarien l'odiós privilegi de gaudir d'una sobre racció de pa que correspon al Poble.

Si tingués els noms dels individus, jo diria que hi ha qui deu la seva immoralitat fins el punt de superar aquest privilegi, ja massa odiós, per tal de vendre el pa de la mateixa manera escandalosa amb que els pagesos i els pescadors venen llurs mercaderies. No vull fer-ne una acusació concreta, d'això, perquè, tot i sabent que acabo de dir una veritat, em manquen les proves materials per a sostenir-la.

El que sí afirmo és que per a elaborar el pa que consum la ciutat de Mataró, sobren més del cinquanta per cent dels obrers flequers. Amb els que ara són, amb dos dies de treball poden elaborar ben folgadoament tot el pa que ara elaboren en sis jornades, i així el poble, que no té, ni molt menys, la racció de pa que necessita, amb aquest té pagar la torna. I la torna és la mandra dels obrers flequers.

Jo sé prou bé que amb dos jornals a la setmana, ningú no pot viure, però sé, també, que el fet de no poguer viure amb dos jornals, a ningú no li dona dret per a viure a l'esquena dels altres treballadors. I els obrers flequers no fan altra cosa que això: treballar ben poc i viure a l'esquena dels altres treballadors.

No és cap raó, el dir que si no treballen més és perquè no tenen farina per a fer-ho. Seria una raó massa còmoda, aquesta. L'única raó honrada, hauria estat—què dic, hauria estat?—és la següent: si a Mataró hi ha cent obrers flequers, per exemple, i per a elaborar el pa que ara s'elabora en són suficients quaranta, posem per cas, el més adient i el més honrat seria que aquests quaranta treballassin els sis dies i els altres, els seixanta restants, que anessin... a pescar amb canya? No, ni a pesear amb canya ni a fer de musculaires, perquè hi ha molt per a fer.

Quan hom vol servir la etiqueta de revolucionari; quan hom vol ésser digne de la col·lectivitat ciutadana a la qual pertany; quan hom pensa que el Poble espanyol viu una guerra en la qual hi juguen valors tan preciosos com les llibertats populars i la independència nacional, si hi ha consciència i dignitat, abans d'exploitar covardament als treballadors — perquè covardia és l'especular amb la fam d'aquests—un home de veritat agafa un fusell i se'n va voluntàriament al front; i si li manca valor per agafar un fusell, el pic i la pala també són útils darrera les línies de foc, car hi ha hagut i hi ha necessitat de construir fortificacions.

L'obrir trinxeres i fortificacions, és molt més digne que el viure amb l'esquena dreia, escanyant pobres a la reraguarda.

I que no em parlin de consideracions de cap mena. Des de que els obrers flequers són obrers i amos en una sola peça, mai no han tingut cap consideració envers el poble. Ells han anat sempre a la seva, res més que a la seva. Si un dia els ha arribat la farina amb un retrac d'algunes hores, ells no han volgut fer cap sacrifici. Que el poble no ha tingut pa, aquell dia... Bé, i què? Pastar i enfornar a la tarda, per tal que el poble tingués pa a la nit? Treballar ells una nit amb la fi que els treballadors, acorralats per la fam, puguin tenir pa el matí següent, en lloc de la tarda?

A la nit només treballen els «serenos» i vigilants i els soldats que, dem-

Catalunya es desagna

Sentim un calfred d'horror i la nostra ment resta aclaparada de pensar amb aquell fatalisme crudel que ens espera, si per la nostra dissort calguéssim en les grapes dels invasors. Tots ens hi juguem la vida no solament nostra, ja avançada d'edat, sinó el més dolorós dels nostres fills que innocentment serien novament fermats amb les cadenes de la esclavitut. L'únic resultat que produeix el plom de la metralla feixista que ensagna la ciutat i Catalunya tota no és cap més que la desaparició de vides útils i estimables com tota vida.

Cal que tots fem un noble i doble esforç. Si volem salvar la, tots dempeus, amb una fita per senyera: Catalunya pels catalans. L'esdevenidor de la nostra aimada terra sols depèn dels catalans, només amb una sola consigna: Vencerem.

Lluitem amb aquell encoratjament que ens deixaren els nostres avant passats. Lluitem nosaltres tots units sense defallences si volem salvar-nos i salvar Catalunya.

Fem-nos fors. Pensem que Catalunya no pot aguantar més temps l'escarni que se li està fent i la manera incensata com s'hi està jugant amb els seus destins. Catalunya es desagna. Avui són per les terres lleidatanes, qui sap si demà podran ésser dintre Barcelona i a dintre casa nostra mateix. Procurem revestir nos de valor. Obrers, agermaneu-vos. Per Catalunya. Si un altre jorn sortim, que en sortirem gloriosos, vostres noms i els qui hauran caigut en ares dels ideals defensant les llibertats, seran gravats amb lletres d'or a les planes de la nostra Història de Catalunya. Els vostres fets vencen tots els obstacles.

Jo tinc un convenciment. Que si entre tots hi ha unitat, aquell dia serà donat el primer pas del camí ascensional de l'alliberació de Catalunya. Tots dempeus catalans. Abans morir que ésser esclaus.

JOAN JULIÀ CUADRAS

Ciutat, 6 abril 1938.

BOTELLES

buides, netes, es paguen les de
XAROP - COGNAC - ANIS - ESTOMACAL
0'50 0'75 1'00 (litre)
a Rafael Casanova, 11 (Magatzem)

Informació local

DIETARI

Aquesta nit, dos ciutadans que tenien necessitat dels bons oficis d'un tercer ciutadà, han anat a cercar-lo.

Resulta, però, que el ciutadà tercer, si bé viu al mateix carrer, ha canviat de domicili i, ignorant els altres dos aquest detall, han aïmat un rebombotí, carret amunt i carret avall, tuçant en aquesta casa si i en l'altra també, que tot el veïnat se ha posat dempeus.

Semblava talment com si tornéssim a trobar-nos en els bons temps dels incontrolats.

Finestres i balcons obrint-se.

Gossos lladant.

Xiu xius darreja les potes.

Miols de gat.

Plois de criatures.

Renecs.

Etc.

Bé — diran els lectors — I... què més?

Res més.

Ah... sí!

Que el «sereno» i el vigilant, — els quals mai no es descuiden de fer la passadeta corresponent per a cobrar els deu, els vint, els trenta o els cinquanta centímetes a cada casa, — no obstant i l'aldarull, no obstant i que s'ha despertat tot el veïnat, no obstant i que la biroma ha durat mitja hora llarga, no obstant i que hom s'ha atipat de picar de mans, no obstant i que era hora d'estar de servei, no obstant, etc., etc., etc., no han estat vistos ni en forat ni en finestra.

Els veïns, però, hi estem tan acostumats amb aquesta anomalia, que ja no en fem cas.

Quan necessitem el vigilant o el «sereno»... no els trobem.

Tampoc no els trobarem. — D.

MORALS PARBEJA — XERRES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL DE LA FINCA URBANA.—A partir del proper dijuns dia 11 fins al 31 de l'actual, de deu a una del matí i de sis a dos quarts de vuit del vespre, es

peus a les trinxeres, defensen la dignitat i les llibertats de tots. Els obrers flequers, com molts altres obrers, han vist en la Revolució el mitjà d'aburguesar-se, i si els parreu de sacrificis, us diran que us poseu tranquil, que ells han fet la Revolució, que la Revolució vol dir viure pagant qui sigui; i com que els obrers flequers tenen de viure sotmesos a un preu de taxa, per a sostenir el que és insostenible—la seva mandra—tenen menys escrúpols que els antics patrons: han declarat guerra a mort al sistema mètric decimal, han reconat les balances i els pesos, per tal com així és més fàcil de robar nos fins les ganes de caminar.

I aquesta és exactament la feina dels feixistes. Un Franco qualsevol no faria més per a rebaixar la moral del Poble.

Als obrers flequers, com als pagesos i pescadors, els vull dir que no perdin el temps en voler aconseguir que jo els dongui cap explicació, i molt menys que rectificui ni una coma del que he dit. Pagesos, pescadors i flequers, són la deshonra de la Revolució. Han confós la qualitat de revolucionari per la de lladre.

I els cal rectificar se, cal que ho facin de pressa, si no volen que un dia el Poble, cansat de tants de robatoris, se'ls tiri damunt com una fera i els pengi als arbres de la Riera.

J. PEIRO

procedirà al cobrament dels lloguers corresponents al mes de març, essent indispensable la presentació de l'últim rebut de lloguer, per a facilitar la tasca cobratòria.

Els qui passat el dia 31 no s'hagin presentat a l'Administració Municipal de la Finca Urbana (Rambla Mendizábal, núms. 33 35, pis), per a fer efectiu l'import dels drets d'ocupació de l'estatge que habiten, se'ls passarà a cobrar a domicili, carregant-los el 5 per cent com a premi de cobrança.

Mataró, 5 d'abril del 1938.—El President, *Ramon Molist*.—El Secretari Permanent, *Francesc Rossetti*.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE MATARÓ. — Edicte. — Complimentant l'ordre telegràfic del Comitè Comarcal de Conjunt d'Educació Militar de Barcelona, aquesta Alcaldia procedirà immediatament al reclutament de voluntaris per a nodrir l'Exèrcit de la República, i a l'efecte fa una crida a quants desitgin allistar se, per a fer llur presentació en hores d'oficina a la Conselleria de Governació i Assistència Social (Serveis Militars) carrer de Francesc Layret, número 5, a partir de la publicació d'aquest Edicte.

Mataró 6 d'abril del 1938.—L'Alcalde, *Ramon Molist*.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVÍS

Demà dissabte dia 9 dels corrents, es posarà a la venda carn congelada a les carnisseries i llocs de venda de carn dels Mercats.

La venda s'efectuarà a raó de 100 grams per familiar i al preu de 9 pessetes el quillo.

Els ciutadans hauran d'adquirir la carn, d'acord amb el número de l'establiment que figuri en la respectiva tarja de raonament, en el mateix lloc que l'adquiriren el prop passat dissabte dia 2.

Mataró 8 d'abril del 1938.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

Comunicat oficial d'anit

EXÈRCIT DE L'EST.—En les darreres hores de la tarda d'ahir les nostres tropes ocuparen posicions a les immediacions de Tremp, sobre la vora esquerra del Noguera Pallaresa.

Un bimotor facció que ametrallava el poble d'Ariosa de Segre, fou abatut per les nostres bateries antiaèries i va caure incendiat a les immediacions de Cubells, on sucumbiren carbonitzats els seus quatre tripulants.

Al sud de l'Ebre, al massís del port de Becelt, no obstant la forta actuació de l'artilleria i l'aviació enemigues, s'han mantingut totes les nostres posicions.

EXÈRCIT D'EXTREMADURA.—Les nostres forces combaten a l'interior del poble de Carrascalejo, venent la tenaç resistència que hi oposa l'enemic. Un nucli rebel s'ha fet fort a l'església del poble, i han obligat una part de la població civil a refugiar se en aquell recinte.

Al subsector d'Alfa les tropes lleials han conquistat Cerro Garrapata.

Comunicat d'aviació

L'aviació facció ha bombardejat Vinaròs i Benicarló. Catorze cases han estat destruïdes al primer dels pobles esmentats.

Els avions republicans han bombardejat Morella, Ortells, Zorita, Corbins i Menàrguens, punts tots ells situats a la línia de foc.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Cupó dels Invàlids Bon Cooperatiu

Se posa a coneixement del públic en general que en el sortej efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 7 de abril del 1938, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 920

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

020 - 120 - 220 - 320 - 420 - 520 - 620 - 720 - 820.

Mataró, 7 d'abril del 1938.

Generalitat

Presidència

El President senyor Companys, s'ha passat el matí treballant en el seu despatx, on ha rebut la visita del senyor Cornudella, acompanyant una comissió de la 132 brigada mixta.

També l'han visitat els senyors Pous i Pagés i Serra Hunter. — Fabra.

Cultura

El conseller senyor Pl i Sunyer ha estat visitat per una representació de alumnes de l'Escola Normal de la Generalitat i una altra de l'Associació de Funcionaris de la Generalitat, els quals s'han ofert per tot quan convingui en les actuals circumstàncies.

Ha rebut al senyor Ruiz Ponsell i els comissaris de la Generalitat als monestirs de Montserrat i Santes Creus. — Fabra.

Justícia

El sots-secretari de la Conselleria de Justícia, senyor Ragasol, ha tornat de Tarragona i Tortosa, on ha inspeccionat els serveis del seu departament. — Fabra.

Detencions

La policia ha practicat la detenció de varis individus als quals els han estat ocupades armes de foc sense la corresponent llicència. — Fabra.

I els Bancs?

Silveri Paig ha denunciat a la policia que al carrer de Casp II ha estat furtada la cartera amb setanta mil pessetes. — Fabra.

Felicítació

El ministre de Justícia, senyor González Peña, ha rebut moltes felicitacions amb motiu del seu nomenament, entre les quals cal destacar un telegrama dels treballadors de Boston. — Fabra.

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.

Raó: Argüelles, 34 Mataró.

Casa particular

ofereix a Mataró, només per a dormir, habitació amb dos llits petits i finestra al carrer, i una altra habitació amb llit de matrimoni i balcó al carrer.

Informaran a Administració de LLIBERTAT.

Estranger

4 tarda

Projecte

NOVA YORK.—El president Roosevelt té el propòsit de presentar al Congrés un projecte assignant mil milions de dòlars a protegir la indústria i el comerç americans. — Fabra.

El Sant Sepulcre

BASILEA.—Comuniquen de Jerusalem que el Sant Sepulcre serà tancat, puix que, amb motiu del diumenge de rams, el visita molta gent i, per tractar-se d'una construcció del segle dotze, amenaça enrunar se.

Les autoritats es preocuparan de la seva consolidació. — Fabra.

L'entesa

STAMBUL.—El ministre d'afers exteriors ha presidit la reunió dels representants de l'entesa balcànica. — Fabra.

El proteccionisme

WASHINGTON.—El secretari de Estat s'ha mostrat contrari a l'elevació de les tarifes duaneres i ha dit que els productes americans no tenen necessitat del proteccionisme per a imposar-se en els mercats. — Fabra.

El nazisme

NOVA YORK.—Hom assegura que varis funcionaris federals han estat encarregats de portar a cap una enquesta amb relació a les activitats del nazisme alemany a Amèrica.

Aquesta mesura haurà estat presa com a conseqüència de la detenció de tres satèlits d'Hitler, acusats d'espionatge. — Fabra.

Els bandolers

JERUSALEM.—Un escamot d'àrabs rebels ha fet descarrillar dos trens, amb les consegüents víctimes i robatoris.

Destacaments de policia muntada, els persegueixen. — Fabra.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA - XERES
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—ES COMPREN GLANS.— Raó: Sant Joaquin, 55.

MAQUINA D'ESCRIURE

moderna, en bon estat, compraré a particular. Ofertes per escrit a l'Apartat de Correus 36. — Mataró.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Obriu comptes lliures

Els comptes lliures no estan subjectes a intervenció de cap mena.

Utilitzeu el xec barrat

Es el distintiu modern del comerç ben organitzat.

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

LA

Farmàcia i Centre d'Específics

ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela, fa avinent que el pròxim DIUMENGE restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 Servei a domicili